

Psalm XCI

Kto się w opiekę poda Panu swemu

QUI HABITAT IN ADIUTORIO ALTISSIMI

C d'-e''(es'')

A g -g'

T d -es'

B G-b

Pierwsza fraza C jest niemal identyczna z początkiem pieśni *Ubaczajcie, a sądźcie młodzieńcy* z kancjonału Walentego z Brzozowa¹. Motyw ten pełni w dalszym ciągu funkcję dewizy melodycznej omawianej kompozycji, niewykluczone, iż chodzi tu o świadomy cytat.

☞ Charakterystyczny schemat ze wstępną repetycją odpowiada uproszczonemu modelowi tak zwanej „Barform”, często w *Melodiach* stosowanej, zwłaszcza w utworach utrzymanych w konwencji paratanecznej.

Tonacja dorycka², transponowana, od g, eolizowana schematycznymi obniżeniami VI stopnia na es. Kadencje typu +D-+T kolejno na stopniach I (t. 4), III (t. 8 — modulacja) i końcowa na I. Na uwagę zasługuje rzadko w tonacji doryckiej stosowane rozpoczęcie kompozycji akordem zbudowanym na IV stopniu³.

Strofa konturowana dość schematycznie z podkreśleniem paroksytonów klauzuli i tylko jednej średniówki — wersu 3 w t. 6. Interesujące to opracowanie w swym śmiałym, ruchliwym kontrapunkcie z zastosowaniem imitacji⁴ nawiązuje (w niezupełnie jasny sposób) do ufnej dzielności wspartej Bożą opieką, o której jest mowa w tym psalmie. Podkreśla to imitowana, wstępna dewiza melodyczna wzięta — być może — z cytowanej pieśni Braci Czeskich.

Schemat architektoniczny z repetycją A A B C właściwy typom tanecznym znalazł tu powiązanie z koncepcją polifoniczno-deklamacyjną. Wspomniana dewiza melodyczna budowana w oparciu o charakterystyczny skok kwarty w dół kontynuowany i rozwijany następnie drobnymi wartościami w motyw imitacyjny, cechuje wszystkie głosy już w t. 1 w ścisłej, niemal kanonicznej korespondencji (tylko T „skraca” ów motyw, przy pomocy syntetyzującego postępu seksty małej w górę). Imitacja owa ma jednak charakter wyłącznie wizualny, ponieważ pionowy rysunek deklamacji zacieśniają⁵. Śladów tej kwartowej dewizy można doszukać się także w dalszym ciągu kompozycji: T t. 7 i 8-9 oraz A t. 8-10 (tu progresje melodyczne), C i B t. 9 i 10. Pewne ślady pokrewieństwa motywiki zawierają również T t. 5 i C t. 7. Z innych szczegółów technicznych uwagę zwracają instrumentalne zwroty kadencyjne w C t. 3-4⁶, dysonujące formuły cambiaty w A t. 11 i T t. 10, kwinty równoległe w t. 2 i 3 CT, oraz przedzielone paralele oktawowo CT w t. 11-12⁷.

Repetycje najlepiej ze strofami 2 i 3.